

Bretski samráðingarleidarinn:

Semja um mark letur upp fyrir samarbeiði

-Vit eru nær eini semju, og eg ivist ekki í, at hon verður „fair“ fyrri báðar partar sigur bretska samráðingarleidarinn við Sosialin. Hann sigur, at bretar, sum hava nógvur royndir á olju-økinum eitt nú við at leggja útbjóðingar til rættis, eru fúsir til at hjálpa føroyingum, nú tá útbjóðing skal byrja á føroyskum øki

JAN MULLER

-Vit síggja tegnir, at tað fæst ein „fair“ loysn á marknaðsemjuni, sum báðir partar kunnu vera nøgdir við, og soleiðis at vit kunnu fáa eitt teitt samstær við Føroyar í úviklinginum av oljufelnum, tá ein semja er gjord. Hetta sigur bretska leiðarin fyrri samráðingunum um markið millum Føroyar og Bretland. Hann vátar annars orðini hjá Arna Olafsson og lögmanni um, at tað nú merkast emi semju í marknamálinum.

Uppá fyrispurning hvussu langt vekk ein semja er sigur Brenton, at hon er nær, kanska er hon ikki longur burtur em einstaðni töluga í hesum arinum. Altjóða oljubláðið Upstream skrivur 8. januar, at miðað verður móti emi semju innan páskir.

Brenton, sum hevur diplomatiska bakgrund og starvast í uttanríkisráðnum, tók við sum samráðingarleitari fyrri einum ári síðan. Hetta er fyrstu ferð, at hann tekur sær av emi marknaðsemju og heldur hann málið verða sera áhugavert, to at tað hevur verið trupult.

Uppá fyrispurning hví bretar settu fram so viðgongd krøv í byrjanini sigur Brenton, at hann var ikki samráðingarleitari tá men heldur hetta er farin tíð og tí er rættari at byggeja fram-eftr.

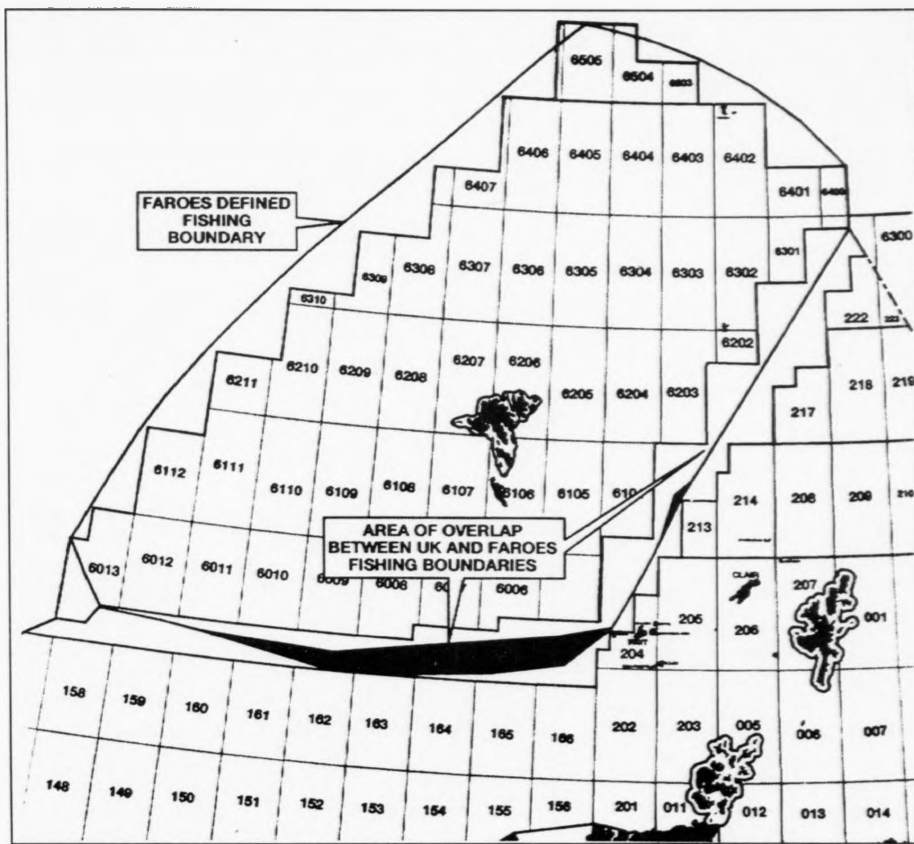
Vit spurdu bretska samráðingarleidarann, um ikki bretar hava havt ein fyrirum í hesum samráðingunum, tá hugsad verður um, at teir kanska hava nógv fleiri upplýsingar enn mótparturin um tey økini, sum teir gera krav uppá?

-Eg haldi ikki hatta er ein rættvis niðurstøða. Mer vitandi hava føroyingar eisini atgongd til upplýsingar um undirgrundina í økinum, sum semja ikki hevur verið um, so har standa báðir partar javnbjóðis.

Brenton sigur annars, at

tá ein semja fæst millum londini um landgrunnsmark, er rættliga avgerandi fyrri komandi leiting og útnyttan av rævnum, at oljufelugini arbeiða saman tvørtur um markið. Tá hevði tað verið burturvið at hugsa sær, at bretar skuldu havt áhuga í at gjørt eina avtalu við føroyingar, sum var unfair móti føroyskum áhugamálum, tí tað hevði so altur kunnað skatt moguleikarnar fyrri samstarvi tvørtur um markið.

Hann leggur tí stóran dent á, at tann avtalan, sum vónandi fæst innan stutta tíð, er „fair“, sum hann málber seg fyrri báðar partar. Uppá fyrispurning hvat føroyingar og bretar kundu samarbeiði um, eftir at marknat.etan er loyst sigur bretska samráðingarleidarinn, at bretar, sum hava rættliga nógvur royndir á oljuøkinum, vilja bjóða sær at hjálpa

føroyskum myndugleikum við at leggja eina útbjóðing til rættis. Hetta hava bretar sjálvir sera góðar royndir í, og tað er henda vitan, sum teir nú vilja bjóða føroyingum lut í. Í tann mun okkara vitan kann vera til nytta fyrri tykkara myndugleikar eru vit sera fúsir til at lata tykkum fáa lut í henni.

Her er m.a. møguleiki at bjóða føroyskum umboðum at vera við arbeiðinum uppá eina komandi bretska útbjóðing, soleiðis at føroyingar kunnu lera mánagongdina. Hetta sigur Bren-

ton sum hægsti umboðsmaður fyrri bretska stjórnina í sambandi við marknaðsemjuna og eisini fyrri komandi úviklinginum í øllum økinum. Arbeiðsgevarar hjá honum eru orkumálaráðharrin John Battle og Loydds, sum er ráðharri í uttanríkisráðnum.

Sosialurin skilur frá samrøðum við jarðfóðingur, sum hava kunnað økin millum Føroyar og Bretland, at strukturar, sum kunnu goyma stórar nøgdir av olju og gassi ganga tvørtur um verandi mark og tí verður mettt, at møgulegir oljukeldur, sum verða funnar í økinum, kunnu koma at vera bæði í føroyskum og bretskaum øki, eftir at eitt endaligt mark er ásett.

Bretska samráðingarleidarinn hevur enn ikki verið í Føroyum, men eftir mongu samrøðurnar við Arna Olafsson og við tí arbeiði hann tekst við í sambandi við marknamálið er tað eitt stort ynski hjá honum at vitja Føroyar.

Hóast Brenton ikki er serfrøðingur í oljuspurningum, so dyklar hann ikki fyrri, at hann metir møguleikarnar fyrri at finna olju við Føroyar vera stórar.

Eitt slag av miðlinjuloyvn

Bretska samráðingarleidarinn vil ikki fara út í smálutir um, hvat ein komandi semja snýr seg um. Heldur ikki føroyski samráðingarleidarinn Arni Olafsson vil gera viðmerkingar til hetta. Men Sosialurin, sum hevur fylgt hesum máli øll árini, skilur, at talan er um eina loysn,

sum byggir á miðlinjuprinsippíð. Farið er burtur frá tí upprunaliga bretska kravinum, sum gekk langt inn á føroyska landgrunnin. Nú tykist ein semja at snúva seg um tær báðar gráu sonurnar í tí Hvíta økinum. Ein avtala vil undir øllum umstøðum byggeja á eitt ella annað býtið av grásonum t.v.s. at afturvendandi spurningurin er m.a. í hvussu stóran mun føroyingar vilja góðkenna ta bretska útlekkingini av fiskarilinjum sum landgrunnsmark.

Okkara metingar eru tær, at fyrri í avisum fori at góðtaka bretska versioinina av fiskarilinjum sum landgrunnsmark, so verða bretar í øðrum fori eisini nøyddir at góðkenna føroysku versioinina av sama fiskarilinjumarki. Hetta kundi bent á, at føroyingar tá avtornar standa eftir við tí stóra partinum av tí Hvíta økinum sum heild. Spurningurin tá er bara, hvussu nógv vit afturfyrri mugu lata bretum av tí stóra gráu leiðini har suðuri. Helst verður ein loysn at sanna orðatakíð; at skeri eg teg her, missi eg teg her.

Fiskimarkið kann biða

Spurningurin um fiskimarkið, ið heldur ikki er endaliga ásett, hevur eisini verið frammi í samráðingunum, nú tað hevur nærkast emi loysn á landgrunnsmálinum. Tað er neyvnan hugsandi, at hvorki føroyingar ella bretar uttan víðari fara at geva seg her. Føroyski fiskimaðurin fer rætt og slætt ikki at góðtaka at lata bretum rættin til fiskiriki-

Ein semja um landgrunnsmark fer helst at snúva seg um eitt ella annað býti av gráu leiðnum, men hon nýtist ikki at fevna um fiskimarkið í hesum umfari. Tað hevur verið til at liva við tí síðani 77. mánam eitt landgrunnsmark er fortresti fyrri oljuleiting her

dømi í gráu leiðini, og neyvnan tora embetsmennirnir og politakararnir í London at sleppa sínum kravi til fiskirættindini í hesum gráu leiðum av oltanum fyrri, hvat skotskir fiskimenn tá siga.

Ti kann ein avleiðing av emi semju um landgrunnsmark verða tann, at endalig støða verður ikki tikin til spurningin um fiskimarkið. Um so er má hatta metast at vera skilgott, tí hóast hesi markini áttu at verið eitt og tað sama, so kunnu vera umstøður, sum gera, at tað í hvussu er ikki í lotum ber til at fáa eina semja har.

Hvussu og ikki, so tykist tað vera greitt, at føroyingar og bretar stevna fram móti emi loysn í aralongo og drúgvu marknatratuni. Eisini bretska bløð skriva um marknatratuna og bera tíðindini um, at ein gløtti er fyrri framman. Bláðið Upstream veit frá sínum keldum at siga frá, at ein semja kann gerast umleið 1. apríl.

John Battle, bretska orkumálaráðharrin á føroyska básinum á ONS í fjør